



FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM I-Erbgha, 22 ta' Settembru, 2021

Kawża Nru. 1

Rik. Nru. 54/08JRM

K & L ATTARD LIMITED (C – 12030)

VS

IL-KONTROLLUR TAD-DWANA u b'degriet tal-31 ta' Mejju, 2012, isem l-intimat għandu jaqra Direttur Ġenerali (Dwana)

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors Maħluf imressaq fit-22 ta' Jannar, 2008, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, is-soċjeta` attriċi talbet li l-Qorti (1) tiddikjara illi l-ammont ta' erba' miljuni, ħames mija u sitta u sebghin elf, tmin mija u ħamsa u għoxrin euro (€4,576,825) mitluba mill-imħarrek fl-ittra uffiċjali tiegħu tal-31 ta' Diċembru, 2007, rappreżentanti dazju tas-Sisa u Taxxa fuq il-Valur Miżjud fuq kwantita` ta' sigaretti u tabakk, jew kull ammont ieħor m'huwix effettivament dovut mis-soċjeta` attriċi; (2) tordna lill-imsemmi mħarrek jirrilaxxa kull oġġett

mizmum fil-pussess tiegħu li jappartjeni lis-soċjeta` attrici u li, għall-finijiet tal-Artikolu 466(4) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, dan isir bla dewmien stante illi l-merkanzija hija waħda li tiddeterjora u tispicċa f'qasir żmien; (3) issib li l-imħarrek jahti għad-danni kollha mgarrba minnha bħala riżultat tal-azzjoni fuq imsemmija magħmula mill-imħarrek; (4) tillikwida d-danni kollha eventwali u konsegwenzjali għal dan il-qbid ingust u żbaljat tal-merkanzija fin-nuqqas; u (5) tikkundanna lill-imħarrek li jhallasha kwalsiasi ammont li jiġi hekk likwidat in linja ta' danni minħabba dan il-qbid ta' oġġetti. Talbet wkoll l-ispejjeż;

Rat it-Twegiba Maħlufa mressqa fit-3 ta' Marzu, 2008, li biha l-imħarrek laqa' għall-azzjoni attrici billi qal li l-ammont mitlub huwa minnu, kif jirriżulta minn verifiki li għamel u għalhekk il-Qorti jmissha tiċhad it-talbiet attrici. Żied jgħid li l-kumpannija attrici, bħala *tax warehouse keeper* licenzjata, messha kienet taf x'kienet il-merkanzija li kienet qiegħda tixtri u għaldaqstant ma tistax illum tinheba wara terz li tallega li xtrahom minn wara daharha. Jgħid li l-ligi timponi obbligu fuq il-kumpannija attrici biex tiegħu hsieb hwejjigħa, haġa li l-kumpannija attrici naqset li tagħmel. Izid jgħid li minkejja li l-kumpannija attrici għandha l-jedd li tfittex lil terzi għad-danni li hija garrbet, jibqa' l-fatt li t-taxxa hija dovuta minnha. Jisħaq li t-talba għar-rilaxx ma tistax tintlaqa' billi l-proċedura li l-attribuci għażlet li tressaq ma taħsibx għal rimedju bħal dan;

Rat in-Nota tal-Kontrollur imħarrek tat-18 ta' Awwissu, 2009¹, li biha naqqas l-ammont mitlub fl-ittra ufficjali tal-31 ta' Diċembru, 2007, għal tliet miljun, tliet mija u wiehed u tmenin elf, hames mija u disgħa u erbgħin ewro (€3,381,549);

Rat id-degriet tagħha tat-3 ta' Frar, 2010², li bih il-Qorti, wara li giet mgħarrfa li kienu nbdew proċeduri kriminali fil-konfront ta' wiehed mid-diretturi tal-kumpannija attrici u ta' terzi dwar pendenzi li jolqtu l-mertu ta' din il-kawża, waqfet tisma' il-kawża sakemm jintemmu l-imsemmija proċeduri;

Rat il-verbal tas-smiegħ tal-20 ta' Ottubru, 2011³, li bih l-Qorti ordnat it-tressiq tal-provi mill-atturi bla hsara għad-disposizzjonijiet tal-Art. 589 tal-Kodiċi tal-Proċedura;

Rat in-Nota mressqa mis-soċjeta` attrici fil-31 ta' Mejju, 2012⁴ u d-dokumenti meħmużin magħha;

¹ Paġ. 500 tal-proċess

² Paġ. 510 tal-proċess

³ Paġ. 516

⁴ Paġ 518 sa 528 tal-proċess

Rat id-digriet tagħha tal-15 ta' Lulju, 2015⁵, li bih il-Qorti awtorizzata li t-trattazzjoni ssir bil-miktub, u tat lill-partijiet żmien sabiex iressqu s-sottomissjonijiet tagħhom bil-miktub;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mis-soċjeta' attriċi fis-16 ta' Diċembru, 2014⁶;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet tal-Kontrollur imħarrek imressqa fit-30 ta' Settembru, 2015⁷, bi twegiba għal dik attriċi;

Rat l-atti kollha tal-kawża, tal-Ittra Uffiċjali mertu tal-każ u kif ukoll dawk tal-kawża 885/09 li kienet miexja magħha;

Rat id-degrieti tagħha li bihom ħalliet il-kawża għas-sentenza wara li semgħet it-trattazzjoni ulterjuri tal-avukati difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni taht l-Artikolu 466 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta biex iżzomm milli ssir eżekuttiva talba għall-ħlas magħmula b'att ġudizzjarju minn dipartiment tal-Gvern. Il-kumpannija attriċi (aktar 'il quddiem imsejha "K&L") qiegħda tikkontesta talba għall-ħlas magħmula mid-Direttur Ġenerali (Dwana) mħarrek (aktar 'il quddiem imsejjaħ "id-Direttur") b'ittra uffiċjali li fiha talabha tħallsu somma dwar dazju tas-Sisa u Taxxa fuq il-Valur Miżjud (VAT) fuq konsenji ta' sigaretti u tabakk mażżuna minnha matul iż-żmien bejn Marzu u Ottubru u parti minn Novembru tal-2007. K&L tgħid li hija qatt ma akkwistat is-sigaretti in kwistjoni, li iżda nkisbu minn terza persuna li, b'mod qarrieqi u mingħajr ir-rieda tagħha, iddikjarat illi s-sigaretti kienu maħsuba għal kummerċ min-naha ta' K&L, meta dan ma kienx il-każ. Tgħid ukoll li, minkejja li l-awtoritajiet kienu jafu b'dan il-fatt, id-Direttur xorta għażel li jishaq li hija tħallsu t-tariffi mitluba fl-ittra uffiċjali tiegħu (minn issa 'l hemm imsejha "l-Ittra") li bis-saħħa tagħha jrid illi jkollu titolu eżekuttiv. K&L tgħid li, minn dak mitlub, hija lesta li tħallas biss ta' dak li xtrat hi u ġie fil-pussess tagħha. Tixhet il-htija għal dak li ġara fuq id-Direttur billi tgħid li ħalla x-xhur jgħaddu qabel ma ressaq it-talba tiegħu għall-ħlas, u ħalla lil terzi persuni jabbużaw minnha. Tishaq li d-Direttur qiegħed jitlob il-ħlas ta' dazju fuq hwejjeġ tagħha li nżammu minnu u li tħallew jitgħarrqu għaliex ma riedx jaf bit-talba tagħha għar-rilaxx tagħhom;

⁵ Paġ 590 tal-proċess

⁶ Paġ 592 sa 596 tal-proċess

⁷ Paġ 603 sa 615 tal-proċess

Illi għal din l-azzjoni d-Direttur laqa' billi qal li l-ammont mitlub huwa tabilhaqq dovut, kif jirriżulta minn verifiki li għamel u għalhekk il-Qorti jmissha tiċhad it-talbiet attriċi. Żied jgħid li K&L, bħala *tax warehouse keeper* liċenzjata, messha kienet taf x'kienet il-merkanzija li kienet qiegħda tixtri u għaldaqstant ma tistax illum tinheba wara terz billi tallega li xtrahom minn wara daharha. Jgħid li l-liġi timponi obbligi fuq K&L biex tieħu hsieb hwejjigħa, haġa li l-istess kumpannija naqset li tagħmel. Izid jgħid li minkejja li K&L għandha kull jedd li tfittex lil terzi għad-danni li hija garrbet, jibqa' il-fatt li t-taxxa hija dovuta minnha. Jishaq li t-talba għar-rilaxx ma tistax tintlaqa' billi l-proċedura li K&L għażlet li tressaq ma taħsibx għal rimedju bħal dan;

Illi mill-fatti li joħorġu mill-atti tal-kawża jirriżulta li K&L kienet liċenzjata mid-Dipartiment tad-Dwana (aktar 'il quddiem imsejjaħ "id-Dipartiment") bħala kustodju ta' maħzen tas-Sisa ("*tax warehouse keeper*"), u awtorizzata minnu biex tixtri s-sigarette u t-tabakk taħt is-sospensjoni tad-dazji u tat-taxxi ("*under duty suspension*")⁸;

Illi matul l-2007, kien jidher li K&L kienet qed tixtri kwantita` kbira ta' sigaretti u tabakk mingħand agenti maltin biex tkun tista' tiggwadanja minn sistema ta' punti jew skont⁹. L-ordni għax-xiri tal-merkanzija mal-agenti kienet issir mid-direttur ta' K&L, Keith Attard¹⁰, filwaqt li wieħed Marvin McKay kien awtorizzat biex jiġbor il-merkanzija mingħand l-agenti¹¹, iħallashom tagħha u jiffirma għalihom. Kopja tad-'*delivery note*' (magħrufa bħala 'DAIM' – Dokument Amministrattiv Intern Mehmuż jew '*IAAD*' – *Internal Administrative Accompanying Document*) kienet tingħata lid-Dipartiment¹², filwaqt li kopja oħra tinzamm mill-agent u minn K&L. Fuq il-kopji li ntbagħtu lid-Dipartiment, jirriżulta li kien hemm it-timbru ta' K&L bħala r-riċevitur tal-merkanzija¹³;

Illi jirriżulta li minn żmien għal żmien, K&L kienet qiegħda taqa' lura milli tgħaddi lid-Dipartiment id-dokumentazzjoni marbuta man-negozju tagħha minkejja li d-Dipartiment kien talabha bosta drabi biex taggorna t-tagħrif¹⁴. F'Diċembru 2007, id-Direttur irriżultalu li K&L kienet waqgħet lura wkoll fil-ħlasijiet ta' dazju tas-Sisa u VAT. Bil-liġi, K&L kienet obligata tħallas lid-Dipartiment kull hmistax-il jum¹⁵. Dan wassal biex id-Direttur ħareġ ordni

⁸ Xogħol il-kumpannija attriċi kien ta' bejjiegha bl-ingrossa u distributur ta' prodotti tat-tabakk, u kellha l-jedd li tixtri x-xogħol bid-dazju u l-VAT sospiż, iżzommu għandha u toħorġu għall-bejgħ u tħallas id-dazju wara. Ara f'dan is-sens ix-xhieda ta' Albert Scerri f'pag. 538 tal-proċess

⁹ *Ibid.* f'pag. 538 u 546 tal-proċess

¹⁰ Ara x-xhieda ta' Arthur Ciantar f'pag. 484 u 485 tal-proċess, ix-xhieda ta' Nichola Cachia f'pag. 493 u 495 tal-proċess, u l-affidavit ta' Albert Scerri f'pag. 564 sa 565 tal-proċess

¹¹ Ara x-xhieda ta' Arthur Ciantar f'pag. 491 tal-proċess, ix-xhieda ta' Nichola Cachia f'pag. 494 tal-proċess, u dik ta' Albert Scerri f'pag. 564 sa 565 tal-proċess

¹² Ara x-xhieda ta' Mark Borġ f'pag. 109 u 114 tal-proċess, u dik ta' Albert Scerri f'pag. 132 tal-proċess

¹³ *Ibid.* f'pag. 114 tal-proċess. Ara wkoll ix-xhieda ta' Joseph Arrigo f'pag. 469 tal-proċess

¹⁴ Ara x-xhieda ta' Mark Borġ f'pag. 117 tal-proċess

¹⁵ *Ibid.* f'pag. 108 tal-proċess

biex il-maħżen tagħha jiġi ssiġillat. Minn spezzjoni li saret fil-maħżen ta' K&L instab biss tabakk, filwaqt li minn ġewwa maħżen u ħanut li K&L għandha ġewwa l-Belt Valletta, ġew elevati numru kbir ta' sigaretti¹⁶. Id-Direttur għaldaqstant talab ukoll li K&L tgħaddilu d-dokumenti kollha li kellha dwar xiri li kienet għamlet bejn Marzu u Diċembru, 2007, biex seta' jasal fuq l-ammont li kien dovut lid-Dipartiment¹⁷;

Illi meta l-Kontrollur qabbel id-dokumenti li K&L għaddietlu mad-dokumenti li l-aġenti kienu għaddew lid-Dipartiment, irriżultalu li kien hemm nuqqas kbir ta' qbil¹⁸ li, meta tkejlu l-valuri ta' dazju tas-Sisa u Taxxa dwar il-Valur Miżjud li messhom tħallsu minn K&L għal dawk il-konsenji kollha, kienu jwasslu għall-ammont ta' erba' miljuni, ħames mija u sitta u sebghin elf, tmien mija u ħamsa u għoxrin euro (EUR 4,576,825). Meta dawn il-fatti ngiebu għall-attenzjoni ta' K&L, hija ċaħdet li d-differenza kienet daqshekk kbira;

Illi d-Direttur sejjah quddiemu lil Marvin McKay, u dan stqarr li laħaq xtara merkanzija fuq isem K&L mingħajr ma kien awtorizzat minnha¹⁹. Meta ġie interrogat mill-pulizija, McKay, għalkemm ikkonferma l-istess stqarrija, deher maħsud bl-ammont li ġie mixli bih u ċaħad li kien innegozja daqstant fuq isem K&L²⁰;

Illi fil-fehma ta' K&L, in-negozju li sar minn McKay f'isimha meta ma kienx awtorizzat kien fl-ammont ta' mitejn u tmintax-il elf, disa' mija wieħed u sebghin euro (€218,971), filwaqt li dak dovut minnha lid-Dipartiment huwa fl-ammont ta' miljun, sitta u sebghin elf, ħames mija tlieta u sittin ewro (€1,076,563)²¹;

Illi fil-31 ta' Diċembru, 2007, id-Direttur ħareġ l-Ittra li biha talab minn lil K&L tħallas erba' miljuni, ħames mija u sitta u sebghin elf, tmien mija u ħamsa u għoxrin euro (€4,576,825) li, dwar tliet miljun sitt mija u tmienja u disghin elf tliet mija u sebgha u għoxrin euro (€3,698,327) minnhom kienu jirrapprezentaw dazju tas-Sisa u t-tmien mija u tmienja u sebghin elf erba' mija u sebgha u disghin euro (€ 878,497) l-oħrajn jirrapprezentaw it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud pretiżi minnu. Flimkien mal-Ittra kien hemm mehmuża d-dikjarazzjoni maħlufa tad-Direttur dwar l-eżekuttività tat-talba kif irid l-Artikolu 466 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. K&L laqgħet in-notifika tal-Ittra fil-5 ta' Jannar, 2008;

Illi fit-22 ta' Jannar, 2008, infetħet din il-kawża;

¹⁶ *Ibid.* f'paġ. 112 tal-proċess u l-affidavit tiegħu f'paġ. 569 tal-proċess. Ara wkoll ix-xhieda tal-Ispettur Ian Abdilla f'paġ. 544 tal-proċess

¹⁷ Ara x-xhieda ta' Albert Scerri f'paġġ. 131 u 132 tal-proċess

¹⁸ Ara l-affidavit ta' Mark Borġ f'paġġ. 570 u 571 tal-proċess. Ara wkoll Dok. "MBA" sa Dok. "MBE" f'paġġ. 140 sa 783 tal-proċess

¹⁹ Ara x-xhieda ta' Emanuel Attard f'paġ. 93 tal-proċess, u ix-xhieda ta' Mark Borġ f'paġ. 121 tal-proċess,

²⁰ Ara x-xhieda tal-Ispettur Ian Abdilla f'paġ. 545 tal-proċess

²¹ Dok. "EA1", Dok. "EA15" f'paġ. 57 u 74 tal-proċess. Ara wkoll ix-xhieda ta' Emanuel Attard f'paġ. 97 u paġ. 102 tal-proċess

Illi fil-mori tal-kawża, id-Direttur naqqas l-ammont mitlub minghand K&L għal tliet miljun, tliet mija u wieħed u tmenin elf, hames mija u disgħa u erbghin euro (€3,381,549)²². Gara wkoll illi l-maħżen reġa' għadda għand K&L²³. Hareġ li meta l-maħżen kien issiġillat fuq l-ordni tad-Direttur, ma kienx hemm sigaretti maqbudin fih u t-tabakk li kien jinsab fih kien tħassar u ntrema²⁴;

Illi għal dak li jirrigwarda l-konsiderazzjonijiet ta' xejra legali marbuta mal-każ, il-Qorti tqis li l-azzjoni ta' K&L trid titqies fil-qafas tal-Artikolu 466(2) tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili u l-għan li l-proċedura hemm maħsuba trid tilhaq. Dak l-artikolu jaqa' f'taqsimha tal-kodiċi proċedurali li titkellem dwar il-kawzi tal-Gvern, u għaldaqstant hija taqsima li tirregola b'mod partikolari kif titmexxa l-proċedura fejn il-Gvern ikun waħda mill-partijiet. Ta' min jgħid ukoll li l-Artikolu 466 inbidel wara li Qorti ta' kompetenza kostituzzjonali kienet sabet li l-pretensjoni magħmula minn Kap ta' Dipartiment tal-Gvern li kienet tissarraf f'titolu eżekuttiv favur il-Gvern bla ma jingħata lill-parti intimata l-possibilita` li tikkontesta tali pretensjoni kienet iġġib ksur ta' jedd fundamentali għal smiġħ xieraq²⁵;

Illi bis-saħħa ta' dik id-dispożizzjoni tal-liġi jingħata lil kull debitur li jkun laqa' in-notifika ta' ittra uffiċjali minn Kap ta' Dipartiment ir-rimedju li jitlob li l-Qorti ssib li t-talba mitluba f'dik l-ittra uffiċjali ma hijiex misthoqqa. Il-liġi torbot li dik l-azzjoni – bħalma fetħet K&L f'din l-istanza – titressaq fi żmien għoxrin jum minn dakinhar li tintlaqa' in-notifika tal-att ġudizzjarju li jkun. Jekk dik l-azzjoni ma ssirx, it-talba magħmula f'att ġudizzjarju bħal dak tinbidel f'titolu eżekuttiv. Hawnhekk toħroġ in-natura proċedurali partikolari ta' att ġudizzjarju bħal dak. Dan ifisser li l-Qorti trid tara jekk il-pretensjoni ta' Kap ta' Dipartiment hijiex misthoqqa u dan iġib miegħu sħarriġ fil-mertu min-naħa tal-Qorti tad-dejn kontestat;

Illi fil-każ li l-Qorti għandha quddiemha, jidher li l-qofol kollu tal-kreditu pretiż mid-Direttur imħarrek jinbena fuq l-istqarrija jew aħjar l-ammissjoni mad-Dipartiment (u, aktar 'il quddiem, mal-Pulizija wkoll) min-naħa ta' Marvin McKay, li huwa hađem minn wara dahar K&L meta ma kienx awtorizzat. Fis-sewwa, K&L ma tgħidx li l-ammont kollu mitlub fl-Ittra mhux dovut minnha, imma hija tishaq li l-biċċa l-kbira minnu ma għandhiex tħallsu hi u ma jmisshiex tintalab tagħmel tajjeb għan-nuqqas ta' hađdieħor jew li titgħabba b'dawk in-nuqqasijiet. Mill-atti tirriżulta ammissjoni minn K&L fl-ammont ta'

²² Paġ. 500 tal-proċess

²³ Ara l-istqarrija tal-Avukat Matthew Brincat fis-smieġħ tad-29 ta' Jannar, 2009 f'paġ. 116 tal-proċess

²⁴ Dikjarazzjoni magħmula waqt is-smiġħ tad-29.1.2009, f'paġ. 116 tal-proċess

²⁵ Kost. 20.7.1994 fil-kawża fl-ismijiet *Busuttil noe et vs Il-Prim Ministru et* (Kollez. Vol: LXXVIII.i.175)

miljun, sitta u sebgħin elf, ħames mija tlieta u sittin ewro (€1,076,563)²⁶. Il-kwestjoni li K&L tqanqal hi jekk il-bilanċ bejn dak li fil-fehma tagħha huwa dovut minnha għal dak li d-Direttur qiegħed jitlobha tħallsu għandhiex tħallsu hi, minkejja l-istqarrija tat-terzi;

Illi t-tieni konsiderazzjoni hi li t-talba li K&L qiegħda tikkontesta f'din l-azzjoni tagħha hija waħda mibnija fuq ligi fiskali²⁷. Dan ifisser ukoll li t-tifsira li trid tingħata lid-dispożizzjonijiet ta' ligi bħal dik trid tkun waħda li toqgħod għall-kelma tal-ligi bla tiġbid żejded²⁸. Hemm il-fehma wkoll li ligijiet tributarji huma ta' fejda jew utilita` pubblika u għalhekk iridu jingħataw applikazzjoni fejn ma hemmx dubju dwar iċ-ċirkostanzi tat-tħaddim tagħhom²⁹, sakemm dak it-tħaddim ma jkunx f'konflitt mal-ordinament taht il-ligi ġenerali³⁰. Ladarba fil-każ tal-lum qiegħed jintalab ħlas ta' dazju tas-Sisa u VAT, irid jintwera li dak il-ħlas huwa stabilitt b'ligi u li l-ligi tfisser sewwa u b'mod ċar meta u kif dak il-ħlas ikun dovut;

Illi jekk wiehed jaqra sewwa dak li trid il-ligi, għandu jsib li l-ħlas ta' dazju fuq oġġetti dazjabbli għandu, fir-rigward tat-tluq ta' oġġetti dazjabbli, jithallas mill-magazzinier awtorizzat (*authorized warehouse keeper*), mid-destinatarju registrat (*registered consignee*), jew minn kull persuna oħra li tirrilaxxa l-oġġetti dazjabbli jew li f'isimha dawn jiġu rilaxxati mill-arranġament ta' sospensjoni tad-dazju³¹;

Illi l-ligi tippreskrivi wkoll li kustodju ta' maħżen awtorizzat ikun meħtieġ li fost oħrajn, iżomm għal kull maħżen tas-Sisa, kull rendikont ta' stokk u ċaqliq ta' prodotti b'mod preċiż u korrett u li jirrifletti tabilhaqq l-istokk li hemm fiżikament fil-maħżen tas-Sisa awtorizzat, jipproduċi l-prodotti kull meta jkun hekk meħtieġ; u jagħti l-kunsens tiegħu għal kull sorveljar u kontroll fuq l-istokk³². Id-dettall marbut mal-obbligu li kustodju ta' maħżen awtorizzat li jagħti rendikont jinstab preskritt fil-ligi fis-sura tar-Regolamenti magħmula taht il-ligi ewlenija³³;

Illi d-dazju tas-Sisa dovut fuq oġġetti rilaxxati minn stazzjonijiet tad-Dipartiment jew imħażen ta' depożt ikkontrollati minnu għandu jithallas qabel ma dawk l-oġġetti jiġu rilaxxati³⁴. Min-naħa l-oħra, oġġetti dazjabbli prodotti f'Malta jistgħu jinżammu mill-kustodju ta' maħżen registrat taht sospensjoni tad-dazju fil-konfini ta' maħżen tas-Sisa registrat. Dawn l-oġġetti jistgħu jingarru

²⁶ Dokti. "EA1" u "EA15" f'pagġ. 57 u 74 tal-proċess. Ara wkoll ix-xhieda ta' Emanuel Attard f'pagġ. 97 u 102 tal-proċess

²⁷ L-Ordinanza tad-Dwana (Kap 37)

²⁸ App. Ċiv. 11.1.1960 fil-kawża fl-ismijiet *Muscat et vs Camilleri noe* (Kollez. Vol: XLIV.i.15)

²⁹ P.A. 15.4.1964 fil-kawża fl-ismijiet *Anastasi noe vs Camilleri noe* (Kollez. Vol: XLVIII.ii.952)

³⁰ App. Inf. PS 24.3.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Waldorf Car Hire Ltd vs Habitat Ltd*

³¹ Art. 8(1)(a) tal-Kap. 382

³² Art. 10(1) tal-Kap. 382

³³ Reg. 16 tar-Regolamenti dwar Oġġetti Dazjabbli, Sitt Skeda tal-Kap. 382

³⁴ Reg. 10 tar-Regolamenti dwar Oġġetti Dazjabbli, Sitt Skeda tal-Kap. 382

taħt sospensjoni tad-dazju minn stabbiliment ta' produzzjoni registrat għal maħzen tas-Sisa ieħor jew maħzen ta' depożt approvat jew minn maħzen ta' depożt approvat għal maħzen tas-Sisa registrat jew maħzen ta' depożt approvat ieħor u minn dak il-maħzen tas-Sisa jew maħzen għal post ta' tagħbija għall-esportazzjoni bħala merkanzija jew bħala provvisti ta' abbord jew għall-konsenja lil persuni eżentati. Il-ġarr tal-oġġetti huwa suġġett li jkollhom magħhom id-Dokument Amministrattiv Intern Mehmuz (DAIM) li għandu jispeċifika l-post minn fejn intbagħtu u l-post tal-konsenja, u l-kwantita` u d-deskrizzjoni tal-oġġetti, u għandu jiġi ffirmat mill-kunsinnatarju li jiċcertifika li rċieva l-oġġetti³⁵;

Illi l-Qorti jidhrilha li K&L kienet midhla sewwa mal-imsemmija dispożizzjonijiet u kienet imkissra fit-twettiq tagħhom minhabba l-esperjenza twila li kellha f'dan il-qasam fuq medda ta' snin. Kemm hu hekk, hija bla tlaqliq u sa minn żmien qabel ma d-Direttur baġtilha l-Ittra, kienet qieset kemm kellha x'tagħtih. Targumenta, iżda, li dak li ma awtorizzatx li jinxtara m'għandhiex taħti tiegħu. Tgħid ukoll li d-Dipartiment messu kien jaf bl-ammonti li kienu qegħdin jinxtrow u ma messux halla dak iż-żmien kollu jgħaddi qabel ma talabha l-hlas fuqhom³⁶. Min-naħa l-oħra, id-Direttur iressaq tliet argumenti kontra dawk ta' K&L: l-ewwel, li l-liġi torbot lil kull kustodju ta' maħzen tas-Sisa bl-obbligu li jirċievi l-oġġetti fl-imhażen awtorizzati, u li jzomm rendikont kif preskritt; it-tieni, li ladarba K&L kienet qiegħda ttella' l-punti mix-xiri tal-merkanzija, ma jstax ikun li ma kinetx taf kemm fil-fatt kienet qiegħda tixtri jew kemm kien qiegħed jidher jinxtara f'isimha³⁷; it-tielet, kif gie konfermat lid-Direttur mill-aġenti tal-merkanzija, l-ordni għax-xiri tal-merkanzija kienet issir magħhom minn direttur ta' K&L innifisha³⁸;

Illi l-Qorti, wara li ħadet qies tal-kunsiderazzjonijiet kollha msemmija u s-sottomissjonijiet tal-partijiet, tasal għall-fehma li t-talba tad-Direttur għandha mis-sewwa. Fil-fehma tagħha, il-gustifikazzjoni tad-Direttur li jitlob il-hlasijiet mingħand K&L issib l-għerquq tagħha fil-fatt li K&L setgħet tibbenifika mis-sospensjoni tad-dazju wara li kisbet l-awtorizzazzjoni għal dan l-iskop mingħand l-istess Direttur, liema awtorizzazzjoni kienet marbuta mal-obbligu, fost l-oħrajn, li żzomm rendikont ta' x'merkanzija tidhol fl-imhażen tagħha jew tinhareġ minnhom. Hawnhekk toħroġ ukoll id-dgħufija tal-argument ta' K&L għaliex, fil-fehma tal-Qorti, hija ma sehħilhiex tipprova kif imiss li hija tabilhaqq ma kinitx taf biċ-ċaqliq li kien għaddej fl-imhażen tagħha. Minbarra dan, hareġ ċar minn xhieda mhux interessati, li d-dokumentazzjoni li kienet tgħaddi ma' kull transazzjoni ta' bejgħ ta' merkanzija ma setgħetx ma kenitx magħrufa minn K&L. Li kieku l-Qorti kellha twarrab din il-fehma, il-fatti xorta

³⁵ Reg. 12(1), (2) u (3) tar-*Regolamenti dwar Oġġetti Dazjabbli*, Sitt Skeda tal-Kap. 382

³⁶ Ara Nota ta' Sottomissjonijiet tal-kumpanija attrici f'pagġ. 494 tal-proċess

³⁷ Ara x-xhieda ta' Albert Scerri f'pagġ. 539 u 540 tal-proċess

³⁸ Ara affidavit ta' Albert Scerri f'pagġ. 564 sa 565 tal-proċess

jwassluha biex tilqa' l-fehma tad-Direttur li K&L setgħet minn jeddha ma ressqitlux id-dokumenti kollha li kellha³⁹. Tqis ukoll li kieku l-Qorti kellha tilqa' bhala minnha l-ammissjoni ta' McKay, l-ammissjoni mhix kompluta għaliex minn kliem l-ispettur dipartimentali Mark Borg, McKay çahad li qarraq b'K&L bl-ammont li hija qed tixlih bih. Dan id-dubju hareg ukoll f'moħħ il-Pulizija meta interrogawh⁴⁰. Hareg ukoll li K&L kienet awtorizzat lil McKay biex jittratta f'isimha mal-kumpanniji fornitriçi koncernati⁴¹. F'kull każ, jekk kemm-il darba McKay qarraq b'K&L, din hija haġa ta' bejniethom u r-rimedju li K&L jista' jkollha hija kontra t-terz imsemmi u mhux billi tonqos li thallas dak li huwa dovut lid-Dipartiment, l-aktar meta jirriżulta minn għejjun oħrajn li l-kwantitajiet ta' sigaretti u tabakk li tmexxew f'dawk ix-xhur rilevanti kienu tabilhaqq "inbiegħu" mill-kumpanniji fornitriçi;

Illi ladarba d-dokumenti fil-pussess tal-Kontrollur juru li K&L kienet ir-riçevitur tal-merkanzija, bil-liġi K&L hija obligata li thallas it-taxxa dovuta fuqhom;

Illi raġuni oħra għaliex l-azzjoni ta' K&L m'hijiex mistħoqqa, hi għaliex hija stess tistqarr li parti sewwa mis-somma mitluba fl-Ittra hija tabilhaqq dovuta lid-Direttur. Mela, safejn tghodd dik l-istqarrija (li, kif ingħad qabel, hija dokumentata fi prova mressqa minn K&L innifisha⁴² u f'xhieda mogħtija⁴³ li tmur għal żmien qabel ma nfethet din il-kawża), l-Ittra għandu jkollha tabilhaqq effett ta' titolu eżekuttiv;

Illi dan kollu jwassal lill-Qorti biex tqis l-ewwel talba attriçi bhala mhix mistħoqqa u għaldaqstant sejra tiçhadha. Madankollu, fid-dawl tan-Nota ta' Riduzzjoni mressqa mid-Direttur waqt is-smiġħ tal-kawża, l-effetti tal-Ittra jibqgħu eżegwibbli biss fir-rigward tal-ammont kif hekk imnaqqas (jiġifieri tliet miljun tliet mija u wiehed u tmenin elf ħames mija u disġha u erbġhin euro – €3,381,549) li mill-istess Nota jidher li kien limitat għad-dazju tas-Sisa u mneħħija kull talba għat-Taxxa dwar il-Valur Miżjud;

Illi, fir-rigward tat-tieni talba attriçi, il-Qorti tibda biex tgħid li fi proçedura mnedija taħt l-Artikolu 466 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, l-għan huwa dak li jzomm milli pretensjoni dipartimentali magħmula b'att ġudizzjarju ssir titolu eżekuttiv. Dik il-proçedura speçjali ma taħsibx għal talba bħal din. Minbarra dan, jirriżulta wkoll li l-maħżen b'kulma kien fih inħeles mis-siġill dipartimentali u ntradd lura lil K&L. Jirriżultatla wkoll li l-kumpannija

³⁹ Ara x-xhieda ta' Albert Scerri f'paġ. 132 tal-proçess

⁴⁰ Xhieda ta' Spettur Ian Abdilla f'paġġ. 550 – 1 tal-proçess

⁴¹ Xhieda ta' Keith Attard fil-kontro-eżami f'paġġ. 582 – 3 tal-proçess

⁴² Dok "EA1", f'paġ. 57 tal-proçess

⁴³ Affidavit ta' Keith Attard, par. 20, f'paġ. 56 tal-proçess u xhieda ta' Emanuel Attard f'paġ. 102 tal-proçess

attriċi ma nsistietx aktar fuq din it-talba⁴⁴. Għaldaqstant il-Qorti sejra tiċhad it-tieni talba attriċi bħala mhix ippruvata kif imiss;

Illi l-istess għandu jingħad fir-rigward tat-tielet, tar-raba' u tal-ħames talbiet attriċi, u wkoll billi K&L ma għamlet l-ebda tentattiv li tipprova d-danni li hija tgħid li garrbet;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tiċhad it-talbiet attriċi, minħabba li ma jirriżultawx misthoqqa fil-fatt u fid-dritt,

Tilqa' l-eċċezzjonijiet tad-Direttur imħarrek bħala misthoqqa; u

Tordna li l-ispejjeż tal-kawża jithallsu mill-kumpannija attriċi.

Moqrija

Onor. Joseph R. Micallef LL.D.
Imħallef

22 ta' Settembru, 2021

Geraldine Rickard
Deputat Registratur

⁴⁴ Ara l-verbal tas-smigh tad-29 ta' Jannar, 2009 f'pag. 116 tal-proċess. In-Nota ta' Sottomissjonijiet hija siekta f'dan ir-rigward